

prima instanță: R. Țurcanu
instanța de apel: S. Caitaz, A. Nogai, A. Doga

Î N C H E I E R E

02 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima
Iurie Bejenaru, Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată "IGP-TEST",

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Societatea cu Răspundere Limitată "IGP-TEST" către Biroul Vamal Chișinău privind declararea ilegalității Deciziei autorității vamale referitoare la majorarea valorii în vamă a mărfii,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2014, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată "IGP-TEST" și menținută hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 26 februarie 2014, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La data de 20 aprilie 2013, SC „IGP-TEST” SRL s-a adresat în instanța de judecată, cu cerere de chemare în judecată împotriva Biroul Vamal Chișinău, privind declararea ilegalității Deciziei autorității vamale referitoare la majorarea în vamă a mărfii.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, este o companie care desfășoară operațiuni de import-export, și numai pe parcursul anului 2010-2011 reclamantul a importat în țară mai multe loturi de marfă - materiale tricotate - țesătură din bumbac vopsită.

La 12 martie 2012 reclamantul a depus la Biroul vamal Chișinău declarația vamală nr. 302914623 pentru vămuirea unui lot de marfa ce consta din materiale tricotate-țesătură din bumbac vopsită, iar la declarația vamală reclamantul a anexat următoarele documente: contractul de vânzare-cumpărare cu partenerul străin, scrisoarea de trăsură internațională, certificatul de origine a mărfii, factura comercială (invoice), calculația cheltuielilor de transport, pașaportul tehnic al mijlocului de

transport, carnetul TIR, permisul conducătorului internațional de vehicul, declarația vamală a țării de export, packing list.

Totodată reclamantul a mai precizat că, a completat tipizata DVV-1 și a anunțat valoarea mărfurilor în vamă, conform metodei 1 “Metoda de evaluare în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă ori în baza prețului efectiv plătit sau care urmează să fie plătit”, așa după cum prevede Hotărîrea Guvernului nr. 600 din 14 mai 2002 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova, respectiv, reclamantul a declarat valoarea mărfurilor conform prețului tranzacției, indicat în factura comercială (invoice) - 23 084, 54 dolari SUA (273 879, 6 lei), plus cheltuielile de transport și alte cheltuieli legate de livrarea mărfii, în total valoarea declarată de reclamantul a constituit 25 684, 54 dolari SUA (304 726,52 lei).

A mai indicat reclamantul că, la data prezentării de către reclamant pentru validare a declarației vamale în detaliu, Biroul vamal Chișinău a refuzat acceptarea acestuia și vămuirea mărfii conform documentelor prezentate și valorii declarate de reclamant.

Precizează reclamantul că, la 12 martie 2012 organul vamal a solicitat să i se prezinte suplimentar următoarele acte: acordurile adiționale la contractul de vânzare-cumpărare cu partenerul extern, corespondența comercială, factura pro - forma, declarația vamală a țării de expediție autentificată de organul vamal al țării de expediție, certificatul de calitate comenzile de livrare, cataloagele, specificările, ofertele de preț ale firmei producătoare.

Concomitent, organul vamal a stabilit că actele solicitate să-i fie prezentate până la 15 martie 2012, dat fiind că reclamantul nu dispunea de acorduri adiționale la contractul de vânzare - cumpărare, corespondență comercială, comenzi de livrare, cataloage, specificări, oferte de preț ale firmei producătoare. acestea nu au fost prezentate.

Astfel precizează reclamantul că, nu există acorduri adiționale, corespondență comercială, oferte de preț, comenzi de livrare între reclamantul și partenerul lui străin, toate contactele de afaceri și comenzile se fac pe loc în Turcia, iar reclamantul nici nu poate să fie în posesia unor cataloage, specificări de la producătorul din Turcia.

De asemenea consideră reclamantul că, nici nu era cazul să fie prezentată o factura pro-forma, odată ce a fost prezentată organului vamal factura comercială (invoice), autenticitatea informației din care nu a fost pusă la îndoială de către organul vamal, iar în partea ce ține de obligația de a prezenta declarația de export autentificată de organul vamal, a menționat că, această cerință este absurdă, ilicită și imposibil a fi realizată în 3 zile (de la 12.03.2012 pînă la 15.03.2012).

Totodată reclamantul a mai precizat că, la 15 martie 2012 organul vamal a decis că nu poate aplica metoda 1 de determinare a valorii în vamă și că, consecutiv a aplicat metoda 2 de determinare a valorii în vamă și a solicitat prezentarea tipizatei DVV-2, prin Fișa - Act din 15 martie 2012 organul vamal a solicitat să-i fie prezentată până la 16 martie 2012 informația cu privire la importul de mărfuri identice și similară cu cea de evaluat.

La data de 16 martie 2012 organul vamal a decis aplicarea metodei a 6-a de determinare a valorii în vamă rectificând valoarea în vamă în baza art. 17 „Metoda de

rezervă" din Legea cu privire la tariful vamal nr. 1380 din 20.11.97 și a stabilit valoarea în vamă la suma de 582 036 lei (sumă ce include: valoarea mărfii determinată de organul vamal la poziția de marfa 1 - 263416,21 lei; la poziția de marfa 2 - 15967,37 lei; la poziția de marfa 3 - 271806,2 lei și cheltuielile de transport în sumă de 30846,92 lei).

Astfel, în rezultat, indică reclamantul că valoarea în vamă a mărfii a fost majorată neîntemeiat și ilicit de organul vamal de la suma de 304 726,52 lei la suma de 582 036 lei, valoarea majorată a drepturilor de import/export constituind suma de 112 883 lei, iar la data de 27.03.2012 reclamantul s-a adresat cu o cerere prealabilă către organul vamal prin care a solicitat revocarea acțiunilor administrative ilicite și restituirea sumei drepturilor de import/export plătite în plus.

La 4 aprilie 2012 Biroul Vamal Chișinău a respins cererea prealabilă ca fiind nefondată.

SC „IGP-TEST” SRL consideră că organul vamal a folosit un pretext ilegal și formal prin solicitarea de a prezenta acte pe care reclamantul nu putea realmente să le prezinte în termenul stabilit, astfel încât să poată opera majorarea artificială a valorii în vamă a mărfii declarate.

Consideră reclamantul că, este ilegală și neîntemeiată cerința de a prezenta în termen de 3 zile declarația de export autenticată de organul vamal, declarația de export este un document vamal ce atestă Relațiile administrative între exportator și organul vamal al țării de export și aceste documente sunt de strictă evidență și sunt necesare în țara de origine și nicidecum nu pot fi eliberate în original către reclamantul, pentru a fi prezentate organului vamal din Republica Moldova.

Mai mult de atât, organul vamal din Turcia nu este agent notarial și nu autentifică documente, iar Biroul Vamal Chișinău urma să examineze și să accepte copia declarației vamale a țării de export prezentată de reclamant la 12.03.2012, iar în cazul în care avea dubii cu privire la autenticitatea informației prezentate, avea posibilitate să facă uz de instrumentele sale de schimb de informații (SECI/RILO) și să interpeleze organul vamal din Turcia cu referire la acest caz.

La fel reclamantul a mai precizat că, organul vamal a cerut neîntemeiat informații cu privire la importul de mărfuri identice și similare pentru confirmarea valorii în vamă, or astfel de informații se aflau în posesia organului Vamal și nu la reclamant.

Reclamantul a solicitat instanței judecătorești, declararea ilegalității deciziei autorității vamale referitoare la majorarea valorii în vamă a mărfii declarate de reclamant în baza DV 302914623, obligarea pârîului să restituie reclamantului suma drepturilor de import export în cuantum de 112 883 lei, achitată în plus.

Pe parcursul examinării litigiu reclamantul a depus o cerere de concretizare a pretențiilor în baza căreia a solicitat anularea actului de inspecție întocmit de pârî la data de 12 martie 2013 în care s-a decis rectificarea valorii în vamă a mărfurilor declarate de către reclamant în baza DV nr.302914623 din 12.03.2012, obligarea pârîului să restituie reclamantului suma drepturilor de import, export în cuantum de 112883, achitată în plus, încasarea de la pârî a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 26 februarie 2014, cererea de chemare în judecată înaintată de SC „IGP-TEST” SRL către Biroul Vamal Chișinău privind declararea ilegalității Deciziei autorității vamale referitoare la

majorarea în vamă a mărfii, a fost respinsă ca fiind nefondată.

Nefiind de acord cu hotărârea respectivă, SC „IGP-TEST” SRL a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 26 februarie 2014, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 26 februarie 2014, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2014, apelul declarat de SC „IGP-TEST” SRL a fost respins și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 26 februarie 2014.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel Societatea cu Răspundere Limitată “IGP-TEST” a declarat recurs.

În motivarea recursului, recurentul a invocat că decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată.

În special, invocă recurentul, că instanța de apel la emiterea deciziei sus menționate, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat eronat legea civilă care guvernează raporturile juridice între părțile litigiului.

În opinia recurentului, instanța de apel, nu a ținut cont de faptul că organul vamal a folosit un pretext ilegal și formal prin solicitarea de a prezenta acte pe care nu putea realmente să le prezinte în termenul stabilit, astfel încât să poată opera majorarea artificială a valorii în vamă a mărfii declarate.

Concomitent susține recurentul că organul vamal a cerut neîntemeiat informații cu privire la importul de mărfuri identice și similare pentru confirmarea valorii în vamă, or astfel de informații se aflau la organul vamal și nu la recurent.

Indică recurentul, că organul vamal nu i-a comunicat de ce nu a acceptat valoarea în vamă declarată, conform metodei nr. 1 de determinare a valorii în vamă.

Suplimentar mai menționează recurentul că acțiunile SRL „IGP-TEST” au fost conforme legislației în vigoare și anume art. 7 alin. (1) și alin. (2) din Legea cu privire la tariful vamal nr. 1380 din 20 noiembrie 97 care prevede că valoarea în vamă a mărfii anunțată de declarant și datele suplimentare referitoare la ea trebuie să fie veridice și confirmate prin acte, în cazul în care este necesar de a confirma valoarea în vamă a mărfii anunțată, declarantul, la cererea autorității vamale, este obligat să prezinte datele respective.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

Potrivit art. 440 CPC, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute în art. 433 CPC.

În conformitate cu art.433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

În conformitate cu art.432 alin.(1), (2), (3) și (4) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Astfel, analizînd argumentele recursului prin prisma existenței temeiurilor de declarare a recursului, Colegiul constată că acestea nu se încadrează în limitele stabilite de norma precitată, instanțele ierarhic inferioare apreciînd corect normele de drept material.

Colegiul consideră că argumentele invocate în cererea de recurs sunt declarative și irelevante, motiv pentru care acestea nu pot fi reținute de către instanța de recurs întru admiterea cererii și casarea hotărîrilor pronunțate anterior.

Mai mult, Colegiul învederează că dezacordul recurenților cu decizia instanței de apel, relatarea situației, în viziunea recurenților, fără a indica vreun temei prevăzut de art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC, face ca acesta să fie respins de către instanța de recurs din considerentul că motivele indicate în dezacord nu se încadrează în prevederile normei precitate și nu constituie temei de casare a deciziei, recursul exercitat avînd caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

În aceeași ordine de idei, Colegiul precizează că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, la caz, menționează și jurisprudența CEDO, conform căreia recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației

prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purceii contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanțele judecătorești s-au pronunțat în mod corespunzător.

Din considerentele enumerate și avînd în vedere faptul că, argumentele recursului nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin.(2), (3) și (4) din CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SC „IGP-TEST” SRL ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 432, art.433 lit. a) CPC, art.440 CPC completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată “IGP-TEST”, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari